

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wybrane zagadnienia z literatury Finlandii profil historycznoliteracki		8.0.14254	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Skandynawistyki i Fennistyki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Skandynawistyka	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Hanna Dymel-Trzebiatowska, profesor uczelni; Ewelina Bator			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		6	
Konwersatorium		6 ECTS - 150h	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - aktywny udział w zajęciach dydaktycznych	
zajęcia w sali dydaktycznej		60 godzin - czytanie lektur	
Liczba godzin		60 godzin - przygotowanie do egzaminu	
Konwersatorium: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		Egzamin	
- Gry symulacyjne		Formy zaliczenia	
- Praca w grupach		egzamin ustny	
- Wykład konwersatoryjny		Podstawowe kryteria oceny	
- Wykład z prezentacją multimedialną		Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest obecność na zajęciach zgodna z Regulaminem Studiów UG oraz przygotowanie do zajęć (znajomość lektury oraz wykonywanie zadań). Warunkiem zdania egzaminu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na następujące pytania: 1. Z listy obejmującej 10 podstawowych faktów dotyczących historii literatury fińskiej (lista jest wcześniej udostępniona). 2. Dwa z list (również wcześniej udostępnionych): pierwsze dotyczy wiedzy z zakresu historii literatury fińskiej (Patrz: treści programowe), drugie dotyczy znajomości lektur (Patrz: lista obowiązkowych lektur). 3. Trzecie, zadane przez egzaminatora, ma charakter uzupełniający i może dotyczyć zarówno faktów z omawianej historii literatury, jak i interpretacji lektur. Studenti, którzy uczestniczą w dobrowolnych prezentacjach ustnych zwolnieni są z pytania nr 3.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Praca w grupach	Prezentacja	Wspólne dyskusje	Egzamin
Wiedza				
K_W03			+	+
K_W05	+			+
Umiejętności				
K_U02			+	+
K_U09		+		+
K_U12				+
Kompetencje społeczne				
K_K02	+		+	
K_K05				+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z wiedzą o najważniejszych zjawiskach literatury fińskiej, podkreślenie wielokulturowości tego kraju oraz doskonalenie umiejętności interpretacji utworów literackich różnych epok. Zagadnienia te omawiane są w podkreśleniu perspektywy historycznej oraz teoretycznoliterackiej. Kurs zorientowany jest na działalność w sferze kultury, a także komunikację międzykulturową. Jednym z zamierzeń jest zaakcentowanie faktu, że Finlandia posiada literaturę szwedzko- oraz fińskojęzyczną.

Treści programowe

Treści programowe obejmują zagadnienia: rys historyczny, wybrane elementy analizy literackiej, mitologia fińska, wczesna literatura fińska, Kalevala jako fenomen literacki, romantyzm narodowy i literackie korzenie sisu, realizm, neoromantyzm, fińsko-szwedzki modernizm, literacki obraz wojny domowej, druga wojna światowa w historii i literaturze, literatura dziecięca i jej dwuadresowość, powieść współczesna (historyczna, postmodernistyczna), dramat współczesny, kryminał fiński.

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):****A.1. Wykorzystywana podczas zajęć:**

- Bednarski Jacek. „Löyly – dusza sauny.” [w:] Czas kultury 2008 (2).
- Bernacki Marek. Pawlus, Marta. Słownik gatunków literackich. Wydawnictwo Park 2000.
- Ciesielski Zenon. „Literatura fińska” [w:] Słownik pisarzy skandynawskich. Wiedza Powszechna 1991.
- Cieślak Tadeusz. Historia Finlandii. Ossolineum 1983.
- Czas Kultury 2005 (5), 2008 (2).
- Dymel-Trzebiatowska Hanna. „Kobiety fińskiego przełomu” [w:] (red.) Ewa Mrozek-Sadowska, Hanna Dymel-Trzebiatowska Kobiety przełomu nowoczesnego w Skandynawii. Nordicum 2007.
- Dymel-Trzebiatowska Hanna. „Muminki – na zawsze!” [w:] Guliwer 2007/3
- Dymel-Trzebiatowska Hanna. „Nie można stać się Mamą Muminka tylko dlatego, że się wyniosło stół na dwór”. Bibliograficzno-intertekstualna interpretacja postaci Mamy Muminka w książkach Tove Jansson., [w:] Studia Scandinavica 1 (21), Gdańsk 2017: Wyd. UG, s. 9-22.
- Dymel-Trzebiatowska Hanna. „J.R.R. Tolkien. Opowieść o Kullervo” (recenzja), [w:] Studia Scandinavica 1 (21), Gdańsk 2017: Wyd. UG, s. 215-220.
- Dymel-Trzebiatowska Hanna “Secrets of Universal Reading. The Moomin Books by Tove Jansson from a Perspective of Implied Reader and Literary Response” [w:] Joutsen / Svanen 2016, s. 58-73
- Dymel-Trzebiatowska Hanna, Filozoficzne i translatoryczne wędrówki po Dolinie Muminków, Wyd. UG. 2019.
- Finland. A cultural encyclopedia. Vammala 1999.
- Haavio Martti. Mitologia fińska. PIW 1979.
- Iwaszkiewicz Jarosław. Szkice o literaturze skandynawskiej. Czytelnik 1977.
- Jakuboże Adrian i. in. Baśń – Oralność – Zagadka. Wydawnictwo DIG 2007.
- Klinge Matti. Fińska tradycja. Eseje o strukturach i tożsamościach Północy. Atut 2006.
- Kopaliński Władysław. Słownik mitów i tradycji kultury. PIW 1988.
- Krysztofiak Maria. „Literatura fińska” [w:] Przewodnik po literaturach skandynawskich. Wydawnictwo Naukowe UAM 2000.
- Laitinen Kai, Apo Satu. Historia literatury fińskiej. Ossolineum 1991.
- Laitinen Kai. Finlands moderna litteratur. Schildts 1968.

- Laitinen Kai. Literature of Finland. Otava 1985.
- Lewandowska Cecylia. „Literatura fińska” [w:] Dzieje literatur europejskich. PWN 1983.
- Literatura na świecie 1977/11.
- Mrozewicz Bolesław. Obrachunek z mitem Fina w twórczości Vainö Linny i Paavo Rintali. Wydawnictwo Naukowe UAM 2004.
- Ong Walter. Oralność i piśmienność: słowo poddane technologii. RW KUL 1992.
- Pantzar Katja. Odnaleźć sisu. Wydawnictwo UJ 2018.
- Szal Katarzyna. Finnish Literature in Poland, Polish Literature in Finland. Comparative Reception Study from a Hermeneutic Perspective. Joensuu: University of Eastern Finland 2013.
- Tarkka Pekka. Författare i Finland. Söderströms 1983.
- Tideström Gunnar. Edith Södergran. Bonniers 1960.
- Trzcńska–Mejer Joanna. Bibliografia literatury polskiej w Finlandii. Bibliografia literatury fińskiej w Polsce. Wydawnictwo UW 1981.
- Westin Boel. Tove Jansson: ord, bild, liv. Albert Bonniers Förlag 2007
- Witt-Brattström Ebba. Ediths jag. Pan Pocket 1999.
- Wojan Katarzyna. Polska fennistyka i bibliografia dorobku, wybór z lat 1824-2021. Wyd UG, 2021
- Zilliacus Clas (red.) Finlands svenska litteraturhistoria. Atlantis 2000.

A.2. Lista obowiązkowych lektur:

- Canth Minna, 2007. „Dziewczyna do dziecka” [w:] (red.) Mrozek-Sadowska E., Dymel-Trzebiatowski H., Kobiety przełomu nowoczesnego w Skandynawii, Gdańsk: Nordicum, s.185-195.
- Dymel-Trzebiatowska H., Niewidzialni [w:] Filozoficzne i translatoryczne wędrówki po Dolinie Muminków, Wyd UG, 2019, s. 60-72.
- Kirkkopelto Esa. 1998. Jutro o czwartej. Dialog 10.
- Jansson, Tove. Opowiadanie o niewidzialnym dziecku. Nasza Księgarnia 2001.
- Lander Leena. 2006. Rozkaz. Warszawa: Wydawnictwo Kojro.
- Lehtolainen Leena. 2004. Kobieta ze śniegu Gdańsk: Słowo/obraz, terytoria.
- Lehtolainen Leena. 2010. Pod wiatr. Gdańsk: Słowo/obraz, terytoria.
- Lehtolainen Leena. 2007. Spirala śmierci. Gdańsk: Słowo/obraz, terytoria.
- Leino Eino. 1984. Kantyczki. Warszawa: PIW.
- Lönnrot Elias. 1998. Kalevala. Warszawa: PIW.
- Meri Vejo. 1967. Historia sznura z manili. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
- Paasilinna Arto. 2007. Fantastyczne samobójstwo zbiorowe. Warszawa: Wydawnictwo Kojro.
- Sillanpää Frans. 1980. Nabożna nędzka. Warszawa: PIW.
- Sinisalo Johanna. 2005. Nie przed zachodem słońca. Gdańsk: Słowo/obraz, terytoria.
- Södergran Edith. 1999. Podaj mi obie dłonie. Antologia poezji fińskiej. Warszawa: Wydawnictwo Książkowe IBIS.

B. Literatura uzupełniająca (dla chętnych):

- Idström Annika. 2002. Listy do Trynidadu Warszawa: Kojro.
- Joensuu Matti. 2005. Harjunpää i kapłan zła. Warszawa: Kojro.
- Lehtolainen Leena. 2007. Spirala śmierci Gdańsk: Słowo/obraz, terytoria.
- Paasilinna Arto. 2003. Wyjący młynarz. Warszawa: Kojro.
- Paasonen Ranja. 2004. Pozycja słońca. Warszawa: Dialog.
- Westö Kjell. Lang. 2004. Gdańsk: Słowo/obraz, terytoria.
- Hirvonen Elina. 2008. Przypomnij sobie. Warszawa: WAB
- Jansson Tove. 1977. Dolina Muminków w listopadzie. Warszawa: Nasza Księgarnia.
- Karila, Juhani. 2021. Polowanie na małego szczupaka. Wyd. Marpress.
- Kivi, Aleksis. 1977. Siedmiu braci. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
- Kettu, Katja 2016. Akuszerka. Warszawa: Świat Książki.
- Krohn Leena. 2008. Tainaron. Warszawa: Świat Książki
- Krohn Leena. 2008. Pelikan. Opowieść z miasta. Warszawa: Wydawnictwo Dwie Siostry.
- Linna Väinö. 1986. Żołnierz nieznan. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
- Lehtonen Joel. 1981. Putkinotko. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
- Lander Leena. 2008. Niech się rozpęta burza Gdańsk: Słowo/obraz, terytoria.
- Mukka Timo. 1988. Ziemia jest grzeszną pieśnią. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
- Parvela, Timo. 2011. Miecz. Rusiec: Kojro.
- Parvela, Timo. 2015. Tiera. Rusiec: Kojro.
- Parvela, Timo. 2021. Louhi. Wyd. Kojro.
- Salminen Arto. 2009. „Magazyn”. Dialog 11.
- Sinisalo Johanna. 2005. „Do pracy potrzebna doświadczona dziewczyna”. Czas Kultury 5.
- Snellman Anja. 2011. Dziewczynki ze świata maskotek. Warszawa: Świat Książki.
- Statovci, Pajtim. 2020 Przejście. Wyd. Pauza
- Tianen Maria-Leena. 2010. Wyszedł z domu. Warszawa: Ezop.
- Waltari Mika. 1987. Egipcjanin Sinuhe. (tom 1 i 2) Warszawa: Czytelnik.

Ponadto: artykuły na temat literatury fińskiej z czasopism np. Books from Finland, Nordisk Tidskrift, Czas kultury, Dialog.

Kierunkowe efekty uczenia się K_W03; K_W05 K_U02; K_U09, K_U12 K_K02; K_K05	Wiedza K_W03; K_W05 Student: <ul style="list-style-type: none"> • zna i potrafi zastosować wybrane metody analizy fińskiego tekstu literackiego (K_W03), • zna w zaawansowanym stopniu fińską literaturę poszczególnych epok i jej wybitnych przedstawicieli (K_W05), • rozumie dwujęzyczność literatury fińskiej i jej istotę w kontekście historii kraju (K_W05).
	Umiejętności K_U02; K_U09; K_U12 Student: <ul style="list-style-type: none"> • rozumie konieczność oraz zna sposoby systematycznego uzupełniania wiedzy na temat współczesnej literatury fińskiej (K_U02), • przygotowuje wystąpienia ustne w języku polskim dotyczące literatury Finlandii (K_U09), • krytycznie ocenia zjawiska literatury fińskiej ze świadomością ich diachronicznej natury (K_U12).
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K02; K_K05 Student: <ul style="list-style-type: none"> • jest przygotowany do odpowiedzialnej pracy w zespołach promujących literaturę fińską w Polsce (K_K02), • jest gotów do wypełnienia roli zawodowej pracownika firm zorientowanych na popularyzację oraz promocję literatury fińskiej (K_K05).
Kontakt hanna.dymel-trzebiatowska@ug.edu.pl	